

Any IV

2 Mars de 1902

Núm. 119

Veu de Tortosa

Setmanari Regionaliste

VERGONYA ETERNA A AQUELLS QUE DESPRECIANT SON IDIOMA ALABAN LO DELS ALTRES.—Dante.

¿Casualitat?

Tothom sab la propaganda descarada que del anarquisme han fet a Barcelona a cert elements lliterraris d'un any ensa, tothom sab que en menys de dos mesos s'han fet a la mateixa ciutat una pila de meetings en els quals s'hi ha predicat la revolució i l'extermí del fabricant y del industrial; tothom sab que 'n Lorroux poch avans d'esdevenir la vaga general s'estava a Barcelona atiunt als elements lliterraris pera encendre l'odi de les classes y llençarlos a la lluita armada en contra del capitalista; tothom sab que periodichs socialistas y anarquistas insertavan articles descaradíssims, predicant el robo y l'assassinat; tothom sab això y altres coses que no's poden escriure.

Donchs be, ara que la tempesta ja ha esclatat y hem vist pels carrers de Barcelona dolls de sanch vessada ben inutilment; ara que 'l Comte-Duch d'Olivars (Socies) ja s'ha n'anat de Catalunya després de dir que deixava a questa feta un campo de agranante; ara que 'ls delegats del Comte-Duch ja no 'ls hi cal assistir als meetings dels obrers, ahont sens aixecar la mes petita protesta hi deixaren dir tots els disbarats, fins anomenar els que en el dia de la brega tenian d'esser el blanch dels llurstreys, ó sia de llurs venjances; ara, pér fi que la cosa, ja està assossegada y alguns pobres innocents han pagat ab la mort la festa, com també algú llibertari, ens acut fer la següent pregunta:

Per qué en Lorroux no s'estava a Barcelona, al costat dels seus companys, en els dies de la revolució? Què no's recorda que solemnement va prometre que ab les armes a la mà y no ab les mans a la butxaca, aniria al devant dels obrers defensant els llurs drets sagrats? Es això una casualitat que s'estén a Madrid, donantse a la bona vida y malgastant en àpats els diners ab que 'si desgraciats obrers el sostenen? Es just que mentres aquèstos pateixen gana y lluytan per la vida, en Lorroux, que vol esser el llur capitost, s'estiga a Madrid, esquivintse de les bales y del perill pera anar a fer un mal dis-

sabent que desballesta y desconjunta tots els membres del cos social.

Com hi ha mon, hi ha casualitats que no s'esplican, y la d'en Lorroux boy que tampoch sino fos aquell aforisme de la seva terra: descuido con cuidado.

Cal que 'n Lorroux sia coneugut tal com ell es. Cal que tothom hi vegi en ell al vividor de la política castellanista, qu'ara vol fer de Catalunya el camp de la lluita socialista, pera que, aixis, y agin morir les energies del nostre poble, y, aquest, no pugui redressarse y exigir del Poder Central l'autonomia que tan necessita pera ferver gran y lliure.

Qui no ho veu, es un cego.

Jordi Jordá.

Tortosa, Febrer 1902.

Carácter de la vaga

El plet no está fallat encara, y no sabem quina serà la sentencia definitiva. Però lo que fins avui ha succeït, ja es prou pera poder fixar d'una manera clara y neta el seu veritable caràcter.

Això es fals de tota falsetat. La premsa estrangera séria, sorpresa de moment, ja no cau en el parany preparat per en Lerroux, y pels diaris madrilenys que, com *El Imparcial* y *El País*, varen secundarlo; y senyala en els aconteixements de Barcelona, la direcció del anarquisme internacional.

Y es això. Els directoris llibertaris somniavan temps ha ab la vaga universal; els seus afanys de destrucció social ja no s'afanysen ab bombas de dinamita ni ab els atentats de sobirans: la societat enterra 'ls morts per enlairats que siguin y la vida no s'interromp ni un sol instant.

Per això acudeixen a n'així non enginy de destrucció, a la vaga

general que desballesta y desconjunta tots els membres del cos social.

Qui haja seguit en els periódichs, proclamas y meetings la gestació de la vaga, no pot tenir ombra de dupte. Enllorch es qüestió de millorar la situació dels nostres obrers. No s'parla d'establir el seguro obligatori pera assegurarlos una vellesa tranquila, no s'parla de muntar cooperativas, no s'reclaman institucions pera facilitar la seva cultura y la dels seus fills: res d'això. L'ideal es un altre: l'ideal es destruir tot lo existent; no es un ideal d'amor, sino un ideal d'odi. En meetings y proclamas s'ha excitat sense interrupció a robar als amos, a cremar las seves cases y tallers, a asesinarlos.

Es aquesta la tònica casi bàsicament exclusiva de tota la campanya.

Es clar que pera portar a cap lo seu projecte de vaga general han tingut de agafarse, ab alguna reivindicació concreta, com la dels metalúrgics; pero aquesta ha estat per part dels directors no mes que un pretext, la escusa pera acoblar al seu voltant una massa obrera decidida y numerosa que no hauria seguit una bandera clarament anarquista. Y tant es això. que la seva reivindicació escullida ha estat mes de principis que no pas de millora de la situació dels obrers: s'ha tingut mes present al formularla lo que perjudica als amos que no pas lo que beneficia als treballadors.

Si l'ensaig d'ara no ha sigut prou destructor, no es pas per falta d'habilitat, constància y energía dels directoris del moviment y dels seus agents d'execució; ni menos perque no hagin trobat per part del Govern espanyol y de las autoritats governatiuas que envia a Barcelona totes las facilitats imaginables pera anar preparant la seva realisació. Se deu pura y exclusivament a que els obrers catalans, per mes que sels hagi predicat ab el visto bueno de la autoritat el robo y l'assassinat, no han nascut pera lladres y assassins; tenen en lo mes fondo de la seva ànima sentiments de honradeza y noblesa arreladissims, y fins la majoria dels que ja portan l'enteniment maçat per las propagandas anarquistas, tenen encara l'corsa y la voluntat dreta.

Per això es mes gran la respon-

sabilitat dels poders públics que han tolerat y toleran que s'destrueixi impuniment en l'esperit dels obrers aqueixos vincles de veritable solidaritat social.

LA VAGA DE BARCELONA

Interpelació del Dr. Robert

En Robert comença á esplanar la seva interpellació sobre 'ls fets de Barcelona.

Diu que, dominada la qüestió d'ordre publich, podrá estudiar l'assumpto ab més serenitat.

Declara que lo ocurregut a Barcelona no's va deure a cap vaga local ni al plet de sempre entre amos y obrers.

Lo ocurregut obedeix al problema més complexe que las Corts deuen estudiar detingudament pera trobar la solució.

Lo succeït a Barcelona es un mal social que pot presentarse a totes las regions.

No s'ocupará en detallar els fets de Barcelona, perque la premsa ja n'ha donat compte.

Diu que porta molts anys de residència a Barcelona y mai á vist espectacle com el d'aquests días.

Aquella ciutat, que sempre ha sigut vida, treball y moviment s'ha convertit en paralisió absoluta.

Fins las famílies s'han vist privades d'acompanyar al Cementiri las despullas dels sers més estimats.

En la vaga actual hi he vist dues tendencias: una evolutiva al socialisme y una altra que s'decanta á la revolució social.

Aquests factors cal tenirlos molt en compte pera la solució del problema.

Pera estableir aquesta distinció de tendencias, se funda en el caràcter dels meetings celebrats a Barcelona.

En cap d'ells s'ha fet l'apologia de tal o qual bandera política.

En ells la tendencia ha segut sempre la pugna entre 'l capital y el treball.

Però no pera arribar á conse-

uir mes ó menos concessions pera l' obrer sinó inspirantse en l' odi de classes y predicantse la usurpació y el robo.

Está clar que en tot això no podía faltarhi una ma oculta, y aquí la ma oculta ha sigut l' anarquisme.

Combat las doctrinas anarquistas.

Després se deu á certas autoritats que hi havia á Barcelona.

Tot lo que vaig dir en el debat del novembre passat sobre la situació de Barcelona ha quedat confirmat y centuplicat.

No obstant, aquell governador que allavoras vaig combatre, ha sigut mantingut en el seu carrech, apesar de las numerosas denuncias de fets vergonyosos pera dita autoritat.

Es mes: en el decret admetentli la dimissió, se diu que la Reyna ha quedat satisfeta del zel y llealtat ab que ha desempenyat el càrrec.

Aquell Governador de funesta memòria sabia tots els treballs que's feyan pera la vaga, y rès va voler prevenir.

Segueix parlant el doctor Robert.

Ataca durament la conducta y la gestió del senyor Socias.

No vull creure—diu—tot lo que sobre aquell governador ha dit la premsa, peró l's escandols respecte del joch y d'altras coses mes repugnantes estan en la conciencia de tothom.

També critica la gestió den Socias en els conflictes obrers.

Insisteix en què á Barcelona s'ha consentit tota mena de predicacions anarquistas, en las que s'excitava al robo y al assassinat.

Per sort els obrers catalans no son favorables á las ideas del anarquisme. El bon sentit del obrer català es contrari á la anarquia, que únicament tendeix á la destrucció de las societats modernas, pero que, un cop arribés el moment de la reconstrucció, no podrà oferir cap solució, com no fos convertir á la humanitat en una munió d' àtoms dispersos.

Lo que hi há es que Barcelona y l'seu plà s'ha convertit d'un quant temps ensa en punt de reunió dels anarquistas, que procura imbuir las sevas ideas als obrers confiant en la impunitat.

En Socias tenia noticia de tots els preparatius pera la vaga general, que ha donat lloch als deplorables fets de Barcelona. Després ha yngut la repressió.

Repeteix las sevas censuras contra dita autoritat.

Recorda la sortida vergonyosa que en Socias va tenir de Barcelona: tot sol, amagantse sota d' una capa, agafant un vagó que'l va dur á Tarragona, ahont tenia d' embarcarse, quan la seva sortida devia ser ab el front ben alt.

De laixó n' té la culpa l' Govern, que no va fer cas dels meus consells.

Excita al Govern á que atengui

las justas aspiracions de Catalunya, pera restablir la tranquilitat.

Catalunya desitja conviure ab Espanya, peró vol prosperar sens perjudici de las altras regions.

Peró es precis que vosaltres las ajudeu aquestas aspiracions, que'n han de condir al benestar y á la armonia. Es precis que os preocupeu de resoldre ab justicia la qüestió obrera y que apliqueu las lleys per igual á tots.

Fa esment de diferents fets ocurreguts á Catalunya, pera demostrar la manera que'l Govern té de cumplir las lleys. A Girona's va processar á dignes catedràtics, pel sol fet de dir en una alocució eleccional que eran catedràtics. El Govern, o'l's seus representants, amenassan als regidors que parlan català. Aquet procedir es contraproducent, com ho es tota persecució petita.

Enbesteix la qüestió obrera.

Fa observar que á Austria-Hungria, á Italia, á Fransa, al Canadá, á Australia, van desapareixent las vagas, porque's reconeix personalitat als obrers y's dona forsa arbitratge. Això s'observa especialment á Fransa.

S' ha de buscar la concòrdia entre l' capital y'l treball.

Es impossible admetre l' uniformisme pera donar satisfacció á las aspiracions obreras, porque'l gasto material y físich es different.

La uniformitat en las horas de treball, patrocinada pels socialistas, es complertament absurdia. No es igual el treball d' un paleta, al aire y al sol, que son las millors medecinas de la vida, que'l treball d' un operari prop del foix, com passa en algunas industrias.

Tampoch son iguals las forses d'una dona ó d'un noy que las d' un home pera resistir el mateix número d'horas de treball.

El treball á las mines tampoch té cap punt de comparació ab otras ocupacions.

Per lo tant es impossible resoldre l' problema obrer baix la base de uniformitat. S' han de buscar solucions especials de concòrdia pera cada cas.

Defensa la institució dels tribunals d' arbitratge pera resoldre l's conflictes entre patrons y obrers.

També patrocinia la fundació de Montepios, pera establir llassos d' armonia y de concòrdia entre l's amos y l's treballadors.

Acaba dient que no té criteri tançat en aquesta qüestió y que aplaudirà totes las midas encaminadas á la resolució del problema social y á la consecució de la armonia dels interessos del capital y del treball.

Li contesta l' senyor Gonzalez, en termes vagos y difusos.

Comensa fent historia dels fets de Barcelona.

Rebutja l' càrrec de imprevisió llençat contra l' Govern, ja que pel més d' agost darrer va dirigir una circular á tots els governadors de provincias, donantlos instruccions pera l' cas de que esdevingués la vaga general.

Desde que va esclatar, pel mes de desembre, la vaga d' obrers metalúrgics á Barcelona, ha sigut preocupació constant del Govern, y especialment meva, aquet conflicte.

(Transcorregudas las horas reglamentarias de preguntas, se prorrogan pera que l' ministre pugui acabar el discurs.)

El senyor Romero Robledo demana la paraula.

Segueix el senyor Gonzalez relatant totes las disposicions que s' han donat pera anar solucionant las vagas parciales que esclataven á Barcelona y las gestions fetas no sols per l' Ajuntament sino també pels presidents de las principals corporacions de Barcelona pera buscar una solució á la vaga dels metalúrgics.

El senyor Rusiñol.—Es cert; aquestas gestions s' han fet, però sempre hem ensopagat ab la dificultat del Gobernador, que no ns justiprava cap confiança.

El senyor Gonzalez declara que l' Govern may ha posat cap dificultat per la seva part.

Es clar—afegeig—que l' Governador, pera la celebració d' algunes reunions, devia exigir el cumpliment de la ley.

El senyor Rusiñol.—No obstant, no suspenia l's meetings en que s' deyan verdaders horrors.

El senyor Lerroux.—Tampoch se va posar á la presó al sacerdot que va predicar á Santa Clara. (Riallas.)

Segueix el ministre explicant lo que ha passat á Barcelona entre las interrupcions y'l brigit de la Cambra.

L' orador s' esforça pera ferse sentir y dona proves de cansament fins que té un accés de tos que'l obliga á interrompre una estona el discurs.

Reclama l' concurs de tothom pera conseguir el restabliment del principi d' autoritat, tan quebrantat en nostres días.

Tractant de la gestió den Socias, recorda las paraulas del doctor Robert en la primera interpelació, al dir que únicament discutia al Gobernador en lo referent á la seva conducta en l' ordre legal, deixant de banda al caballer.

Quan va esclatar la vaga, creyen que al Gobernador li mancaua autoritat moral pera restablir la normalitat, li vaig demanar la dimissió.

El senyor Rusiñol.—Abans, aixó, abans.

El senyor Gonzalez.—Jo de tot lo que se deya contra l' senyor Socias no n' tenia cap proba.

Acaba demanant el concurs de tots pera buscar solució al problema social, recullint d'aquesta foguera que ha esclatat á Barcelona llum que ns ilumini y calor que ns dongui alé.

Se suspen aquet debat.

Els contesta l' senyor Urzaiz y demana que s' suspengui l' debat.

El senyor Moret tracta de que acabi avuy, peró l' senyor Urzaiz

se retira, en vista de lo qual se suspend el debat y se aixeca la sessió.

Després del debat

Després del debat sobre l's fets de Barcelona, pels passadisso y saló de Conferencias del Congrés se feyan comentaris molt animats.

El doctor Robert ha consolidat la seva fama de orador y de parlamentari. Aquest era l' judici unànim.

Els seus més acerrius adversaris deyan que l' doctor Robert era home de cuidado, perque, á més de la seva grandísima cultura, reuneix condicions de talent, paraula fácil y serenitat.

Respecte á la manera que ha embestit el problema social, las opinions eran diversas.

El ministre, al contestarli, ha estat molt desgraciat.

Demà parlará en primer lloch el senyor Dato, y li contestarà l' ministre de Estat, en vista del fracàs que ha tingut avuy el de la Gobernació.

Després parlará l' senyor Romero Robledo, qui ha dit que fins que ell parli, no hi ha debat.

La circunscripció de Madrid y Barcelona.

Tots els diputats per Madrid y per Barcelona han firmat una propoció de ley demanant que cada una de ditas circunscripcions elegeixi deu diputats y que l's colegis electorals de cada una de aquestas capitals se redueixin á cent.

També s' proposa que cada elector pugui votar sis candidats y que l's colegis electorals siguin presidits pels tinents d' alcalde, y regidors y alcaldes de barri, sense que puguin escusarse sinó per malaltia degudament justificada.

24 de Febrer de 1714 (*)
 Jugava, com sempre, l' artilleria d' una y altra banda, quan per llevant es descubriren alguns navilis y velas llatines; l' enemic destacades de sa esquadra alguns barcos pera reconeixer las embarcaciones esmentadas, deixant en el desembarcader vint y vuit navilis, la galeota que hi aná de Mallorca, la barca de Chavarría, dugas fragatas armadas y els transports.

L' entusiasta y bon patrici don Sebastià Dalmau, considerant que l' ocasió no podia presentarse mes oportuna pera donar un cop de mà, va consultar ab Esteve Magrinyá, capitá de sa fragata, si li seria fácil sorprendre al menos la goleta, y veientlo resolt, va comunicar son intent á l' Excma. Ciutat, que acollí favorablement l' idea, manant que pera son major èxit s' armessin ab gent de coratje, la fragata de don Antoni Martínez, manada per Joan

(*) Com á mostra de fins ahont arriva la l' valor de nostres antepassats, extrayem de l' obra "Situio y Bloqueo de Barcelona en 1713 y 14", el següent fet de nostra gent de mar. De fets semblants n'està plena la historia del immortal siti de Barcelona:

Bta. Lunell, y catorze llauts, y en cada un d' aquestos, catorze homes decidits y valents, pera l' empresa que anava á executarse, á mes de la gent que tenian las esmentadas fragatas.

"Disposada ya la petita esquadra y presas totas las precaucions necessarias, el Concroller en cop va donar l' ordre de ferse á la mar, sortint del port á un quart de vuyt de la tarde, arrivant á las nou al panteque's desitjava. L'enemic va quedar admirat de tant atreviment: dugas fragatas y alguns llahuts, tripulats per homes sense altres armas que son bras y el seu fusell, posarse devant per davant d' una nombrosa esquadra de guerra, era un atreviment increible; y no obstant era aixis: la petita esquadra va arremetre ab fermesa, y l'enemic, al donar-se compte de semblant embestida, va etgerar tots sos canons, trona l' artilleria per sas cent bocas de bronzo, y un nuvol de balas zubreix l' espay, mes no es aixó prou pera detenir als braus barcelonins. Las dugas fragatas apuntan tant certerament que no etjegan ni un sol tret en va, y las petitas llanxes que no han rebut encara cap esboranç serpentejad y lliscan ab tota llestesa sobre las onas, retrocedint, avansant y moventse en totas direccions, que semblavan llampech, esquivant ab aquestos mohiments las balas que com pluja l' dirigian els enemichs.

"Arriscada ja l' empresa, els capitans donan el crit de *jal abordage!* y plens els mariners alashoras del mes furiós frenesi, arremeten, disparan y matan á quants s' els presentan devant; *jal bordatge!* es l' únic crit que s' repeiteix y s' escampa per totas les embarcaciones de la petita esquadra, y al sentir l' enemic semblant crit, tremola y s' estremeix tant que l' posa en una espantosa confusió y desòrdre. Allí ja no se sen mes que cops, crits y amenassas, tot barrejat, tot confós pel fum, el soroll y el balandreig dels barcos, presentant el quadro mes horrible, la visió mes espantosa que may s' hagi pogut veure. La sang es va llenar en abundancia en aquesta acció, el sabre, el punyal y la bayoneta, totas las armas, jugaren d' una manera espantosa. Per fi, esferehit l' enemic, va comensar á desbandarse sa esquadra fugint en totas direccions, deixant en poder dels de Barcelona dos navilis, un de vuyt canons y l' altre de quatre, y tretze barcos petits carregats de queviures y municions."

A la una de la nit va tornar triomfant al port la petita esquadra catalana, essent rebuda ab delirants aclamacions per aquell poble heroic que tant estava patint y que tant havia encare de sofrir, per la defensa de la llibertad de la Patria Catalana.

Catalans d' avuy: preneune exemple.

Garbelladures

El señor Lerroux ha dit en el Congrés espanyol que "ls burgesos tenen tota, pró tota la culpa de lo que ha passat á Barcelona, ó sia de que "ls obrers hagien fet coacció en nombre del pueblo als qui tenian ganes de treballar, y de que fessen vessar dolls de sanch, tacantse així la santa fraternitat (?); y afegeix que "ls burgesos tots, pro tots son catalanistas, trayentse en conseqüencia d' aixó de que "ls catalanistas son els culpables de lo esvingut á Barcelona ab motiu de la vaga general.

Nosaltres, contestant al Sr. Lerroux de que de catalanistas n' hi ha de burgesos y de proletaris, com ho pot veure per les moltes associacions formades d' elements dels uns y dels altres, li farém la següent pregunta:

Podría dirnos pérque va tindre tan d' interés en el seu discurs en relació en defençar la conducta observada pel señor Socias, com á Gobernador civil de Barcelona? Com es qu' aquest senyor va veures precisat á deixar son carrech per no poguer deturar la embranzida de la vaga que s' presenta ab tot el color anarquista, sent així que segóns el señor Lerroux, el señor Socias mereix be del Govern per haverne solucionat d' altres de vagas, en el seu mando de Gobernador, de tan mal arreglar com la dels metalúrgichs?

Verdaderament mereix mil enhorabones el señor Socias de part del señor Lerroux y comparsa, per haverlos deixat fer tants meetings com van volguer, y d' haberlos deixat dir tot lo que "ls hi va donar el gust y la gana, predicant la mort y l' extermi y l' anarquia.

Veritat que ho volia dir en aquest sentit señor Lerroux?

¡Oh la fraternitat (!) del seynor Lerroux!

Diu, el Sr. Lerroux, que "ls obrers de Barcelona al cometre tota mena d' atropells y injurias contra dels burgesos ó no burgesos, no son culpables, per sa manca de cultura y il-lustració, que fa que llurs actes criminals sian inconscients y lliures, per tant, de culpa.

Donchs, Sr. Lerroux, si algun dia li tocan un xich la esquina uns quants obrers dels desenganyats pels seus preòdics revolucionaris, y li fan mitj cap nou, no cal que 'n dongui part al jutge; recordis que "ls pobres obrers son inconscients dels llurs actes, y que llur inteligençia es tan curta que no sab distingir si es mes bona acció tirarli un parell de trets al cap, ó donarli un parell de duros.

¡Oh, la inteligençia (?) del señor Lerroux!

Paraules del señor Lerroux: *En España nadie se llama por su verdadero nombre.* Qui mal fa mal

pensa, diu la nostra gent; y ara m' esplico com en Lerroux s' anomena regenerador del pueblo.

En España nadie está colocado en su verdadero lugar. Son aquestas paraules, del mateix Lerroux. Donchs apliquemhi la mateixa fórmula: Qui mal fa mal pensa; y heus aquí perque en Lerroux mitjançant la enganyifa y la ignorància dels pobres obrers está collocat en la classe ilustrada, y es todo un Diputado de la Nación.

"La propietat es un robo," aquesta fórmula del revolucionari, francés Rousseau, l' ha treta, en conseqüencia, en el seu discurs al Congrés el señor Lerroux.

Y aixó ho fa esplicant que un cert escriptor, un cop preguntá á un burgués;—escolti, el seu capital com va possehirlo? álo qual respongué que l' havia heretat del seu Pare; y aquest replicá, com j' adquirí? oh, del meu avi; y aquest donchs de qui? Y diu qu' aleshores el pobre burgés no va saber respondre y que tampoch podia perque aquells bens eran robats. ¡Quina llògica!

Escolti señor Lerroux: ¿Y "ls brillants que porta al pitral de la camisa; y les anells d' or que d' en els dits, com va adquirirho?

Certament que no devia esser agafant el mall y treballant com un condemnat á la forja, ni sacrificantse pel be del próxim si li sobrava algun ralet dels seus estalvis. ¡Com que may ha doblegat la esquena!

Certament que devia esser enganyant als pobres qu' encara creuhen en la gent que prediquen treball y sense fer res viuhen á les costelles dels pobres que "ls escolten.

Bon noy.

Tortosa, Febrer 1902.

Secció Religiosa

SANTS DE LA SETMANA

Diumenge, dia 2, Sant Simplici.—Dilluns 3, Sant Emeter.—Dimarts 4, Sant Casimir rey.—Dimecres 5, Lo Bto. Nicolau Factor.—Dijous 6, Sant Olaguer arquebisbe y bisbe de Barcelona.—Divendres 7, Sant Tomás de Aquino. — Dissapte 8, Sant Joan de Deu.

NOTICIES

Preguem als Srs. suscriptors de fora que no fassin entrega de cap cantitat, fins que LA VEU DE TORTOSA publique "l nom de la persona encarregada de cobrar les suscripcions d' aquest periódich.

Ha pujat al cel la nena Elissa Plá y Moreso, filla de la Sra. Viuda de D. Joseph Plá.

Rebi s' afligida mare y demés individuos de tan apreciable familia lo testimoni de nostre condol.

Víctima d' un rabiós atach de difteria ha pujat al cel la nena Elissa Segarra y Lapeira.

Comprendem lo desconsol de son pare nostre volgut amich D. Fa-cundo Segarra y l' de la seva seyo-ra esposa devant d' aquesta desgracia, que sols poden endolsar al pensar que tenen en la mansió celestia un àngel que per ells vetllará de nit y dia.

Al objecte de publicar l' extrac-te del profond discurs pronunciat per l' eximi patrici Dr. Robert á les Corts, retirém á última hora la major part de les noticies que teniem escrites.

Escepte ahir que va lluir el sol, esplendorosament, los demés dies d' aquesta setmana ha permanescut lo temps boyros y emplujat.

VARIETATS

BONA CONTESTA

Un pagés estava arrancant patacas, y á cada mota solían sortirhi de grossas, mitjanas y menudas.

Dos entusiastas de dit tubércol que feya estona ho contemplaven, estavan disputant sobre la qualitat d' unes y altres, puig un dels dos, hauria donat las grossas als tocinos y l' altre, hauria llenat las petites al riú.

Cada hu treya nous arguments baix lo seu punt de vista y comprés per tots dos que l' avinensa era impossible, decidiren consultar al pagés.

—Estona ha que "ls sento, pero, tinch feyna y no m' agrada embolicarme, mes tota vegada que me preguntan vay á contestar: Mes m' en estimo vint quintás de grossas que la meytat de menudas.

MONTSENYENCA

La tempestat s' acosta poch á poch, les carlines han clos son botó groch, pels ginestells s' ajoca l' roquerol y s' va apagant lo sol.

Pel turó de la Creu, rodola l' tró, lo llampech ompla l' cel tot de claró, un vent humit devalla la serrada y agita la brançada.

La pluja cau ab furia queesparvera; regalima l' cap-blau y la taupera y l' boix y l' illiga-bosch y l' eura verda y l' camp, tot ple d' userda.

La tempestad ja fuig pel Pou de 'n Sala, tot es mes vert que may y tot regala; pels matolls saltirona l' roquerol la carlina s' ha obert y torna á bri-

[llá l' sol]

J. Novellas de Molins.

Tortosa Imp. FOGUET. P. Hospital, 5.

MORESO

Gran botiga de calsat
de totas classes

SABATES Y BOTINES D' IVERN

Confecció esmerada pera les que tenen los peus delicats.

Casa fundada l' any 1866.

PREUS FIXOS VENTES AL CONTAT.

PLASSA DE LA SEU Y ARCH DEL ROMEU
TORTOSA

Llibreria,
Comisions y
Representacions

D. Obdulio Rodriguez

CARRÉ DE MONCADA, 1
TORTOSA

LA CHERTOLINA

XOCOLATE

TURRÓ de CHERTA

CHERTA (TARRAGONA)

Joseph Ricart

Casa fundada l' any 1842

Ebanisteria y taller de mobles de totes classes

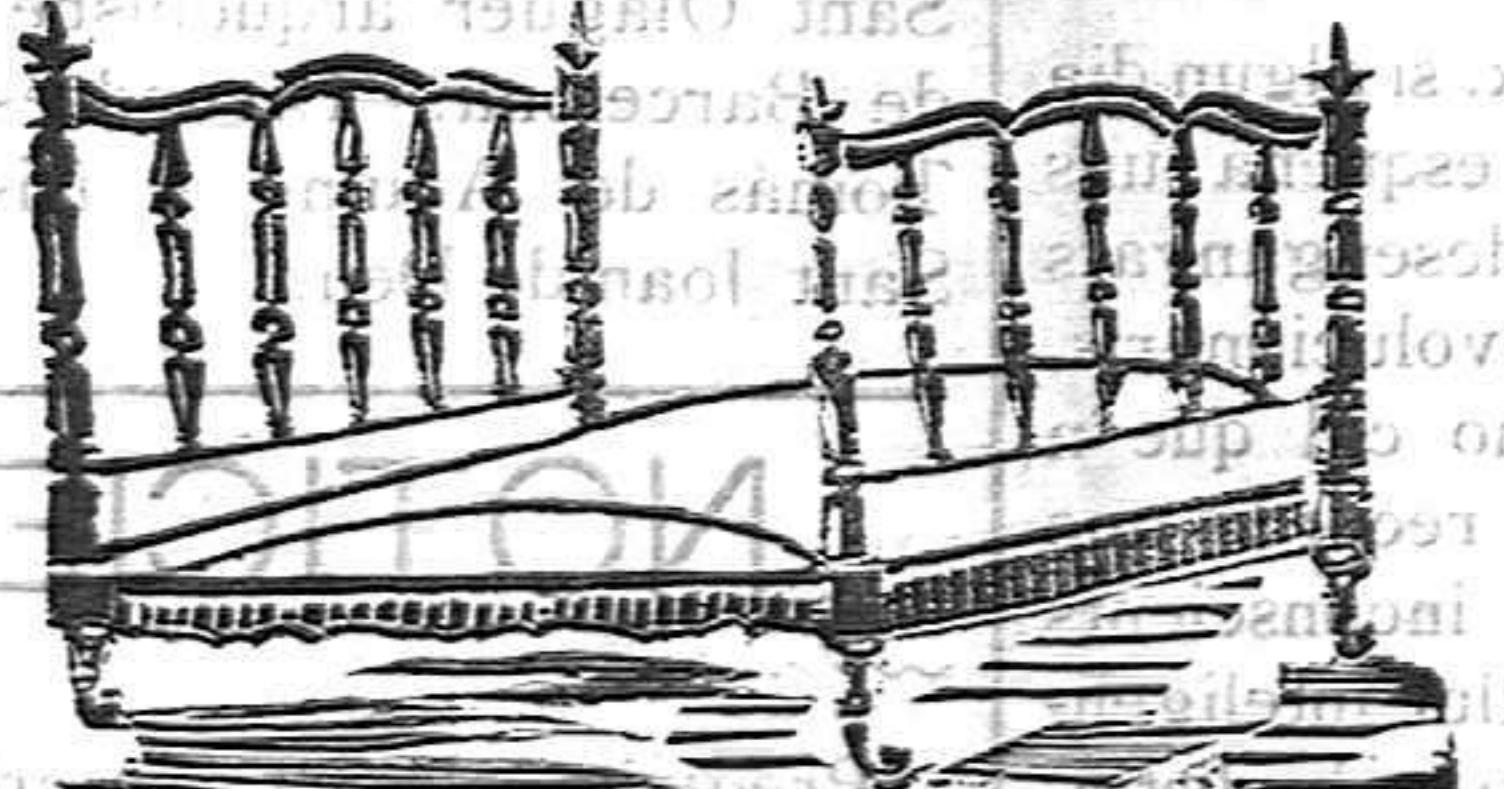
MOZTEREZENCIA

Fills de Bonaventura Sanz.-Tortosa.

Especialitat en la decoració
de salons y mobles de capritx,

Carrer de Moncada. 13.

(DEVANT DEL SEMINARI)

INCREDIBLE VERITAT

Única y veritable ocasió pera gastar los quartos com cal en regalos d' importància, quin valor supera sempre al seu cost. Objectes d' or de lleü garantizat (18 quilats) y enlluernadors brillants, químicament perfectes, de mes vàlua, per son constant esplendor y llimpiesa, que són verdaders. Descomposició de llum, llimpiesa, lapidació perfecta, imitació maravillosa.

5.000 pesetas

a qui distingeixi aquests brillants Alas ka dels llegitims. Gran Premi en la Ex posició de París
Anell pera home, or brillant 50 ptas.
» » brillant molt gros 100 »
Aguila pera home. 25 »
Anell pera senyora ó senyo-
reta 25 »
Arracades (parell) pera senyo-
reta. 25 »
Arracades (parell) pera senyo-
ra brillant molt gros 100 »
Arracades (parell) pera noyes el
(verdader regalo). 25 »
S' anvian per correu franch de tot gas-
to, en caixetas certificadas y declaradas
mercancies pera tota Espanya y Illes.

No se servirà cap pedido que no vin-
ga acompañat de son import en billets
del Banc d' Espanya, en carta certifi-
cada ó valor declarat.
Pera la mida de les anells basta pen-
drer ab un fil la grossaria del dit.

No s' fan d' squentos; no s' donen re-
presentacions ni s' envien catalechs, di-
buixos ni mostras.

Al comprador que no estiga conforme
amb la mercància si li tornaran los quar-
tos totseguit. Dirigir-se al representant general y
únic de la Societat d' Or y Brillants:

**Asist. Aveska, G. A. Buyas,
Bono, 104 y 106, Milán. (Italia)**

IMPRESA

J. Foguet y Sales

IMPRESIONS PERA L' COMERS: Factures, Certes, Memòrands, Accions, Sobres, Prospectes, Lletres, Chèchs, Pa-
garés, Circulars, Notes de preus, Estats, Esqueles, Rebut, Ca-
talechs, Talonaris, Volants, Modelació pera oficines, etc. Im-
presions ab tinta de copiá.—Tituls honorífics, Etiquetes de totes
clases, Invitacions, Targetes, Participacions de casament, de
naixement, De primera Missa, De Professió Religiosa, Recor-
datoris y tota classe de treval's de fantasia.—Especialitat ab im-
presions artístiques sobre satí, paper japonés y pergamí, Vinyetes
modernistes y caracters gòtics del sige XIX. Varietats de cli-
xes pera goigs y escapolaris, Targetes visita des de una peseta lo-
cent.

IMPRESIO DE OBRES LE TEXTE: Periodichs, Revistes, Memories, Reglaments, Follets, Obres científiques y Literaries, et. Esqueles de defunció, Impresos ab tinta blanca sobre paper negre ó carolina, Trevalls artístichs á varies vintes. Cromos pera felicitacions y Carnets pera festes y menús, Impresos de targetes postal.

Plassa del Hospital, 5, TORTOSA.

ARTHUR MESTRE

Gran surtit de Petaques, Paraygües, Pipes, Parasols, Bastons, Colls, Punys, Mitjes, Mitjons, Jugrets, Puntilles, Brodats, Perfumeria, Acordeóns, Objectes pera regalos, y tota classe d' articles pera barbers.

GRAN SURTIT DE QUARTINES JAPONESSES EN CARTOLETTES MIDES Y VENTALLS DE TOTES CLASSES, CÓRBATES, QUINCALLA, GUANTS, etc.

Carrés d' En Carbó 11 y 13 y Pescadora 1, TORTOSA.

LIBRERIA

fundada l' siglo XVIII

Francesch Mestre

TORTOSA

PUBLICACIONS CATALANES:

Obres de Mossen Jascinto Verdaguer

Tomés A. Rigualt

La Santa Missa—llatí y català—pasta 1 peseta

Lo català devot—nou devocionari—pasta 1 peseta

Los set diumenges de San Joseph—pasta 1 peseta

Doctrina cristiana—cartonet—0'50 peseta

DEFÓSIT DE PAPERS, CROMOS Y ESTAMPES